

ELŐFIZETÉSI DÍJ HELYBEN:	
Egész évre	6 frt — kr.
Félévre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
VDÉKRE POSTAN KÜLDVE:	
Egész évre	6 frt 60 kr.
Félévre	3 frt 30 kr.
Negyed évre	1 frt 65 kr.
HIRDETÉSI DÍJ:	
Egész oldal	20 frt.
Fel oldal	10 frt.
Negyed oldal	5 frt.
Ezen felül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.	
Kiveteles esetekben kedvezmény, többszöri hirdetésnél árlengedés.	

SZABADSÁG.

A „Szabadkai Közlöny“ után és helyett
kiadja: SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

A szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII. kör, virág-utca 337. h. sz.,
hova a közlére szánt levelek és kéziratok intézendők.

Hirdetések felvételnek ugyanott.

A „Nyiltér“ sora 15 kr.

Negyed oldalnál kisebb hirdetésnél a tértérték tekintetbe vétele nélkül minden szó után 5 kr. számítatik.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap. **Egyes szám ára 15 kr**
Számunként kizárólag a szerkesztőnél vagy a lapkihordónál kapható.

A jövő képe.

Szabadka gazdag város hírében áll és sok esetben tény is ez a gazdagság, mert hacsak közönséges termés van határunkban, a legszegényebb munkás sem koplal, megél tisztességesen két keze után. Nálunk csak a munkaképtelen koldul.

De mi lesz az idén?

Önkénytelenül ez a kérdés merül fel előttünk. Ha a lefolyt aratásra s a szerdai borzalmas zivatarrá gondolunk.

A jövő képe szomorú.

Buzatermésünk silány, az árpa rossz, a zab sem elsőrendű. Kukorica és szőlő-termésünkben volt még némi remény. Ezt a reményt aztán a szerdai zivatar jócskán lehűtötte.

A szegényebb földműves nép, különösen Tompán és környékén földönfutóvá lett. Ezek legnagyobb része városi földeken lakott és dolgozgatott, kertszerűen munkált földesúrnak, hogy megélhessen. És megélt. A város megkapta rendesen a haszonbért s ha vesztett, ez csakis véletlenül történt.

Most a nép árendája kifizetve nincs. Koldusok lettek.

És ki tette őket azzá?

Elsősorban maga a városi hatóság, másodsorban az isten, aki elvette a szegények termését, mielőtt a város licitáltatott volna. Ezek az ugynevezett városi telepítvényesek és árendások az idén nem bírták pontosan megfizetni a haszonbért. Beperelte őket a hatóság. A perben rendszerint bírói egyezség jött létre, de már az árenda 10%-al szaporodott, mert 100 frt után legkevesebb 10—12 frt perköltség állapított meg. A terminus pontosan be nem tartatván, gondja volt reá hatóságunk illetékes közgeinek, hogy az ügyészség végrehajtást kérjen, ami ismét minimum 10%-ba került s foganatosították is a végrehajtást, ami már 15 frtot is elnyelt.

Eszterint az a földhöz ragadt szegény árendás 100 frt helyett adós lett 130—140 frttal.

Ne higgyék, hogy ez egy eset. Végrehajtás alatt áll az árendások legnagyobb része. Termése ki nem futotta volna a követelést, mert az rossz volt. Még a dohányban bizakodtak, ha elviszi is a városi termésüket árenda fejében, megmarad a dohány, annak árával majd csak kitelelnék keservesen, vetőmagot pedig vagy itt, vagy ott adnak jövő ujja a jobbmodu emberek.

Most már dohány sincs. Tönkretette a zivatar.

Mi lesz ezekkel az emberekkel a télen? Enni kell s ha nincs, ott vesznek, ahol van. Itt ezekuczió helyett kenyérről kell gondoskodni a hatóságoknak, mert különben a társadalmi rend nagyon meginoghat.

E szomorú ügy kapcsán felmerül már most az a kérdés is előttünk:

miért fizeti törvényhatóságunk a tisztai ügyészség személyzetét?

Szerintünk azért, hogy a város jogi tanácsosa legyen s pereit is vezesse.

Ha ezért fizeti, akkor kérjük: van-e joga a városi ügyészségnek perköltségeket szedni, még pedig olykor busásabb összegben, mint a magán-ügyvédeknek? Ehhez nincs joga. Csapatónként perlik az árendásokat, egy napra 15—20 tárgyalás esik s minden téltől beinkasszál az ügyész legkevesebb 8—10 frtot, úgy, hogy napi bevétele nem egyszer a 100 frtot is meghaladja.

Az agyonra ekzekvált szegénység sirva megy orvoslást keresni, de tanácsot senki nem adhat neki, mert jogerős bírói intézkedéssel áll szemben.

Ha törvényhatóságunk nem tud segíteni e bajon, segítenie kell a bíróságnak.

Csodálkozunk Milassin Jakab járásbíró eljárása felett, aki leginkább intézi el a város pereit, hogy mint bíró, a naponként fizetett és hivatalos funkciót teljesítő tisztviselőnek ily költségeket állapít meg a szegény emberek rovására.

„Végrehajtási kérvénye Szabadka város közönségének, a rendszerinti tisztai ügyészség által N. N. ellen“, — ez a czime a beadványnak, melyre az ügyész felragaszt 3 drb. 50 kros bélyeget és egy 15 krost, ami kitesz 1 frt 65 krt és kap helyette 10 frt 50 krt, a várostól élvezett fizetésen fölül.

Hát miért fizeti ezt a munkát külön is a város?

E kérvényeket hivatalos óra alatt a hivatalban, az ügyész mellé osztott hivatalnokok teljesítik, az ügyész csak nevét rántja rá, amiért elég lehetne a várostól nyert fizetés is.

Aztán az ügyészségnél nagy a restanczia. Nagy ám, de nem az ilyen jövedelmező peres ügyekben, hanem nagy az oly ügyekben, ahol nincs kilátása külön bevételre a városi ügyészségnek. A külön nem díjazott ügydarabok felhalmozódnak, hogy a szegény árendások 100 frt tartozásából 130 frtot, vagy ennél is többet kovácsoljanak a hatóság és bíróság kohója mellett.

Ha ez a rendszer tovább is így marad, ha sem a hatóság, sem a bíróság be nem látja, hogy egy tisztviselő ily hatalmas, de éppen nem jogos pénzforrást nem tarthat kezében s ha ezek a szegény városi árendások továbbra is ily zaklatásoknak lesznek kitéve, akkor ne csodálkozzanak, ha a tolvaj nép pusztáinkon szaporodik s ne csodálkozzanak a kir. törvényszék bünyefenyítő végtárgyalásait vezető bírák, ha a házásó a hozzá intézett kérdésre: „hány gyermeke van?“ — azt feleli: „hat“ s erre a kérdésre: „miért ment házat ásní?“ — felsóhajt: „éhes voltam.“

Ez a kép pár hét előtt is ott volt a törvényszéki bírák előtt a tárgyaló teremben, amire élénken emlékezhetnek Török Zsigmond és az ülésben résztvevő bírótársai s ha a hatóság így folytatja, jövő tavaszon e kép hatványozódni fog.

A zugprókátorok eldorádója.

A szabadkai békebírósnak neveli a legveszélyesebb elemet városunkban, — a zugprókátorokat.

Ki minek nem mestere, az annak ördöge, ezt tartja a magyar közmondás és pedig jogosan. A zugprókátorok rendszerint ügyvédi irodákból kerülnek ki. Nehány évet másolatnak az irodában, ragad rájuk egy kicsi a magánjogból, egy kicsi a perrendtartásból, s aztán felcsapnak a „maguk kezére dolgozni“.

Egyenesen ügyvédi szerepet visznek. Vannak önállóan klienseik, mindenféle okiratokat gyártanak, s rontanak, bontanak a védelmet kereső közönség érdekein.

Ma már annyira szemérmetlenek ezek a piaci legyek, hogy csakis ügyvédeknek engedett módon tárgyalnak naponként a békebírósnál. Némelyiknek egy nap több tárgyalása is van, s bejelenti magát a bírónál mint törvényes meghatalmazott.

A bíró, Petrovits, jó lelkű ember, nem szeret az véteni senkinek, s elnézi maga körül az elősdiék tolkodását, elfogadja őket ügyvédekül, s tárgyal „pereikben“, a helyett hogy ajtót mutatna nekik.

A nép azt hiszi, hogy ezek is ügyvédek, s az ügyvédikar eléri azt, hogy az ő rovására akár zsarolhatnak is.

Ez az állapot így nem tartható.

Első sorban maga a bíró köteles e zugprókátorokat tárgyaló terméből kiutasítani, de másodsorban az ügyvédi kamarának kell fellépnie e törvénytelenesség ellen, hogy a rend és tisztesség helyre álljon.

Igaz ugyan, hogy az ügyvéd nem szívesen vállalkozik a bagatell ügyek vitelére, mert a míg ott tölti idejét, nagyobb dolgot mulasztja el, de ez nem ok arra, hogy a bíró zugprókátorokat neveljen, mert a telekkel magukkal is letárgyalhaja csekélyebb jelentőségű ügyüket, míg ha az ügy bonyolultabb, vagy a fél baját rendesen előadni nem képes, meg van az a joga, hogy az illetőt ügyvéd vallásra utasíthatja.

A zivatar.

A házibontó, fadóntogató óriási viharokat a szabadkai ember csak hírlapokból olvasta eddig. Azt hittük, hogy a mi rónánkon nem is tudna keresztül ordítani ez az istenverés, mert ha lefut a hegyes vidékekről, itt szétterül, megoszlik ereje s elbágyad a sikon.

A július 24-iki csapás megczáfolta nézetünket.

Orkán volt itt olyan, a melyre másnap az idősebb emberek is azt mondták: „nem láttam soha ilyet!“

Aki a városban, vagy földel alatt ülve bámulta remegve az irtózatot keltő viharbőmbőlést, az is le volt nyűgözve a lélek-rázkódatóan nagyszerű látvány előtt.

Hát még a pusztán! Isten szabad ege alatt a nyílt mezőn fogott el hármunkat a zivatar s ez volt szerencsénk. Ha szőlők között vagy erdőben ér től, bizony a zuhogó fák alatt nagyon könnyen elveszünk. Délután 5 óra felé pil-

lantottuk meg kocsirol a szélsébséggel vágató rongyos köpenyegű sötét felhő tömeget s az oly gyorsan rohant fel a láthatáron Budapest felől, hogy a hajléktalan sikon csakis erdőbe lehetett volna menekülni. Ezt pedig inkább kerülni volt tanácsos.

Az első roham háiban érte kocsiunkat s akarva nem akarva menni kellett a lovaknak, mert a vihar toltta, hajította eszeveszetten. Eső, jég, villámzás között usztunk úgyszólván akaratlanul, mert itt a lovakat kórmanóznai is képtelenség volt. Az óriási üvöltésből kihallott a közeli erdő rettenetes nyögése s az egdörgésbe belé kontárkodott egy-egy nagy roppanás, zuhanás, a mint az erdőfai kitepettek a földből s repültek a talpon állók ágai közé, hogy azokat is maguk alá temessék.

Látni nem lehetett. Esővel vegyes jég omlott oly tömegben, hogy valóságos fordóvízbe bukva képzelte magát az ember. Védekezni nem lehetett. Egy pillanat alatt börig áztunk.

Ez a tájekozatlan kocsiavarás vagy 5 perczig tartott, a szélroham csendesedett, a vihar dühöngött ugyan, de legaiább látni lehetett helyzetünket. A tölgyfás erdő közelében találtuk magunkat. Az eső még miudig szakadt, s hogy némi enyhülést találjunk bekopogtattunk a városi erdészlakba Pánczér bátyánk vendégszerető ajtaján. A pusztulás itt már látható volt. A lakház tetejét megbontotta a szél, egy, évtizedeket élt nagy eperfát földestől kiemelt s több akáczfát és gyümölcsfát hasigatott, tördelt össze és tépett ki a földből.

Ez a rettenetes idő majdnem fél óráig tartott.

A tölgyfás erdő és környékén több száz darab fa fekszik teljes koronájával a földön. A városi faiskolákba néhol még nagyobb, máshol, — mint péld. a fenyvesekben, — kevesebb a kár.

Radonováczon keresztül vonult Palics felé az orkán, de itt már ereje fogyott, bár van látni való ott is.

Mukits Erneszt nyaralójában a kurovást vedrestől — csigától kikapta helyéből a szél s úgy vágta a cselédépület elé, hogy darabokra tört. A radonováci ágacs erdő szintén meglehetősen szenvedett, míg annak átellenében magánosan álló fák már tövestől-földestől kitepettek.

Palicson felszázados fák koronái tépetek le, a park maga is telve volt ágakkal, az országuton pedig szinte megakadt a közlekedés a keresztül-kasul hányt vastag faágak miatt.

A városban több cserepes ház tetejét kezdte tépni a zivatar, kéményeket, tüzfalakot döntött s nem egy helyen a ház tetőzetét lekapva, az utca közepére vágta. A tűzoltóság mászóházát a tomboló vihar miudenestől feldöntötte s a gerendázat egy részét összetördelte — Ujhelyi Simou és Gönczöl Andris tűzoltók az alatt a II. emeleten tartózkodtak, de egy kis zuzódás és ijedségen kívül komolyabb baj nem esett rajtuk.

A városliget erősen meg van tépve, idő kell hozzá míg helyreállítatik. A liget szomszédságában álló lakház előtt egy vastag ágaczfát tövestől kiragadt az orkán s úgy vágta a kapuhoz, hogy az az udvar közepére esett s darabokra tört.

A szántóföldeken még kereszteltek volt gabonát széthányta, a kizalokat kikezdette, megtépte, a kukorica ültetvényeket néhol a földig teperte le a vihar.

Szőllőinket is megviselte jól e váratlan vendég. A jég elver: itt-ott fele termésünket sőt többet is. A gyümölcsfák elhasadozva, megtépv, sőt néhol kidöntve lettek. Legtöbb diófa pusztult el. Az évszázadra termett gyönyörű nagy fák tele terréssel a

tökék között fekszenek, legtöbbje azonban úgy, hogy gyökerének fele még a földben áll; míg a derék felé fekvő helyzetben várja a kegyelem csapását.

A mezőn volt csikókók, gulyások is sokat szenvedtek. A zivatar kitörésekor a jószág szétszaladt. A ludasi csordából 12 db a „Kárász“-féle területre tévedt, honnan másnap csak 12 frt kártérítés mellett adták ki azokat.

Legborzasztóbb volt a vihar határunkban Kelebián és Tompán.

Ha a halasi kapun kimenve, elhaladjuk a szőlőket, az országút két oldalán viruló 25—30 éves erős és dus lombzatu agác fák tömegét találjuk összetörve. Fekszik szerte szét, néhol 10 db egymásután, máhol 2—3 db, míg az állva maradtak letörtött galyaikkal beszélnek a rémes percek felől.

A deszkás erdő aránylag nem sokat szenvedett, a zsiroskúti azonban meg van tizedelve.

Vannak ez erdőkben vén nyárfák tövestől kiemelve oly helyzetben, hogy a fa lombos koronája lenyulik a völgybe, míg hosszú töve a nagy tuskóval a domboldalon fekvé ez felé merednek.

Br. Rédlí uradalma is sokat szenvedett, s éppen e miatt a Kelebián évenként szokásos szt. Anna napi bucsut, melynek a kellett volna megtartódnia, az uradalom a pusztítva tomboló vihar által okozott mintegy 25—30 ezer frtnyi kár tekintetéből beszüntette. Az egész uradalom úgy néz ki mint egy megkoppasztott állat. A vihar 100 éves fákat kidöntött, nincs egy ép fa, az épületeket mind, egytől-egyig megrongálta, magának a diszes kastélynak jobb szárnyát ledobta; a szőlőkertek s a még talpon levő zab, tengeri ültetvények a földbe verve. Valóságos Jeruzsálem pusztulása!

Es ez apusztulás jelzi mindenfelé a vihar elvonulását.

A tompai csárda környékén tetőtlen falak állnak csupaszban a néző előtt, tető, padlat, tudja isten hol állott meg. Vannak házhelyek, hol még a ház fala is megsemmisült. Minden termés tönkre ment. A hol szerdán délután 4 órakor még gyönyörű dohanyültetvény rengett méteres magasságban néhol 20 levéllel is a száron, ma csupasz föld áll, dohanyának hirtelen sincs. Elverte a jég, összetépte a vihar s elpálta a fergeg.

Mélkút, Almás felé még szomorubb a kép. E tájon határunkban oly jég esett a mező, hogy a künn nyaraló barnok közül többet megsebesített s az ott tanyázó Kákonyi Pál majdnem ezer darabból álló gulyáját úgy szét riasztotta, hogy 200 db még másnap délben sem került elő.

Tompán több család fedél és egy falat kenyér nélkül maradt.

Hogy emberélet esett-e áldozatul, nem tudjuk, de az apró házi állatokban igen nagy a kár. Különösen a pulyka ezerszámra pusztul el a tanyákon.

A zivatar elvonulása után sok rom között is megvidult a természet s a hol mindent tönkre nem tett, ott a nagy záporosó új életet öntött a lehervadt növényzetbe. Vártuk, sőt vártunk egy kis eső után a ropant forrásokban, ma azonban elmondhatjuk: „adtál uram esőt, de nincs köszönet benne!”

SPORT.

Az „Achilles sport-egylet” versenyein a totalisateur is be lesz hozva. A budapesti központi fogadási társulattól a következő sorokat vettük:

„Mit köszönhet honunk közegészségügyi szempontból az athletikai versenyeknek, több ízben láttuk, mily kifejlett, szép görög alakok jelentek meg versenypályáinkon.

Az athletikai-sport mindaddig anyagi áldozatot is követel egyesületeinktől, míg azok kizárólag a tagdíjakra szorítkoztak. Ez okból minden korszerű egyletben divnak a versenyfogadások, melyek a lehetőséget nyújtják az athletikai cluboknak, hogy esetleg fődíjazás kiadásukat. A versenyfogadásoknál fődíjazás a tájékozottság: „Minő conditióban vannak a versenyzők?” E tájékoztatást nyújtja az „Achilles sport-egylet” nyári helyiségében, a hová azonban természetesen csakis sportdíjat fizető tagok vagy versenyre idomított vendégek léphetnek.

Ámde a nagyközönség szintén joggal kíváncsi arra, hogy ő is részesüljön e tájékoztásban. Mily óriási összegeket veszítenek el tájékoztatás miatt, bizonyítja a Bordeauxi velocipedverseny, a melyben Marquis de Civi a franciai bajnokának veresége, a melyet beavatott körök már két nappal előbb kikérülhetlennek tudtak, a nagyközönségnek hivatalos kimutatás alapján (a nem rováncsolható magán fogadásoktól eltekintve) 178285 franciába került. A lelkiismeretlen hírlapok családja ily nagy vereséget okozott; mert azok a nehéz beteg bajnokot „biztos győztesnek hazudták”. Tehát a közönségre fontos tudni: minő „conditió”-ban vannak a versenyzők? (Ezt csakis az

egylet nyári helyiségében, vagy a versenypályán észlelhetni), és kik indulnak a nevezettek közül. Ez okból rendeztük be az athleta verseny-fogadás-termet, a hol mindenféle sportterítést adunk. Ugyanott époly nyereségessé-árverést („pool”) tartunk, minőt az „Achilles-egylet” rendezett be már a télen a jégvitorlás és korcsolya versenyei alkalmával; még pedig azon különbséggel, hogy nemcsak 5 frtos tétek, hanem már 1 frtosak szolgálnak alapul; és így a „sportsmännék” kis összeggel is résztvehetnek azokban, és ezáltal teljes tájékozást nyernek a legközelebbi verseny várható győzteseiről. Ily „pool”-at mindennap rendezünk a versenyek előtt; még pedig délután 5 és 7 óra közt az egylet nyári helyiségében és este 8—10-ig a Georgievits-féle sörözőkban.

Mily óriási nagy előnyt nyújtanak a poolok az árverzőknek, bizonyítják a mult télen Palicson tartott jégvitorlás ünnepélyek. Ugyanis a mi a totalisateur Clytemnaestre 5:12 fizetett a „pool” 21 frtért 92 frtot nyújtott. Legtebesebbre 2 frtért 71 frtot. The Lykke 5 frtért 27 frtot stb.

Az athleta versenyfogadási terembe utcai öltözékben is beléphetni.

Achilles.

Az „Achilles sport-egylet” versenyzőitása f. évi július hó 28-án tehát ma és augusztus hó 4-én esti 8 órakor Palicson az emeletes fürdő-épület nagytermében, választmányi és versenybizottsági ülést tart; melyre mindazon érdeklődők, kik közreműködnek mint versenyzők, vagy versenybizottsági tagok, (a palicsi versenyeken augusztus hó 4. és 11-én) és az egyesületek tagjai szívesen fogadtatnak.

Tárgy: A palicsi verseny-ügyek és a versenyre jelentkezők leveleinek felsbontása. Továbbá mindazon ügyek tárgyalatának, a melyek f. évi július hó 26-ig irásban az egylet titkárságához benyújtattak.

Dr. Vermes Lajos, versenyb. elnök.

Közgazdaság.

A pénteki heti piacon élénk forgalom uralkodott. Beköszöntött a zöldség-idény, annak minden fajtája bőven özönöltte el a piacot és környékét. A gabnafélékből sok hozatott be, a vételkedv szilárd maradt. Az árak jegyzékeltettek: tiszta buza 8—8.20, kétszeres 6.50—6.80, rozs 5.50—5.60, árpa 5.50—5.60, zab 5.30—5.40, tengeri 4.40—4.60. Hal közepesen, többnyire a Dunáról, baromfi tengerenyi sok. A baromvásár is megelégnékül, a sürgés-forgás zajosan benyult egész a délutáni időig.

A szegedi „Gazdasági-Egylet” augusztus hó 4-én szántási- és eke-versenyt rendez Polgár László kálvária-utementi birtokán. Bejelentési határidő július 31-dike. Ugyanezen egylet augusztus hó 18-án löversenyt rendez 5 futammal, a Szabadka-utí vámház mellett fekvő és állandólag berendezett 1500 méternyi kerületen. Nevezés aug. hó 17-ig. Mindkét vrsenyenél a nyertes értékes díjjal lesz jutalmazva.

Ménlokv vásárlása. A földművelésügyi m. kir. minisztérium lötenyésztségi osztálya részéről felhivatnak mindazon lötenyész-tők, kiknek birtokában három és fél évet betöltött, de a nyolczadik évet meg nem haladott ménlokv van és azt eladni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat az eladandó ménlokv számának megjelölésével, továbbá annak ki-tüntetésével, hogy a ménlokv vagy ménlokv mely vármegyében, mely városban, községben vagy pusztán áll vagy állanak, továbbá az eladási árt is az alulírott osztálynál — 50 kros bélyeggel ellátott beadványban — legkésőbb f. é. augusztus hó 20-ig jelentsek be.

Közönség köréből*)

Palics, 1889. július 23-án.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Ki hitte volna, hogy annak a „Közönség köréből” eredő két közleménynek, mely becses lapja 29-ik számában megjelent, ily hamar, moudhatnám rögtön lesz eredménye?

Pedig ugyan. A két közlemény f. július hó 21-én jött napvilágra, és már 22-én tehát 24 óra mulva tapasztaltuk jólévi hatását, amennyiben a d. u. 6 óra 32 perczkor Szabadkáról Szeged felé induló vonat egyik II. oszt. kocsi-jába már nem nyolczan, hanem kilenczen

*) E rovat alatti közlemények díjmentesen közöltek.

voltunk összejáratva. Aki nem hiszi, kérdezze meg, hogy mindannyit ne emlitem — Milassin Jakab, kir. járásbíró és Piukovich János kir. ügyész urakat. Ugy hiszem, eléggé hiteles tanuk.

De nem lesz talán érdektelen, ha elmondom, hogyan szorították össze kilenczünket? Elöttem már egy kupéba betuszkoltak hetet, nekem kellett volna lenni nyolczadiknak, (s mint utóbb ki fog sülni lettem is), de miután láttam, hogy a kupé már tömve van, beakartam menni a „nem dohányzó”-szakaszba, gondolván magamban: „Ej mit, majd csak kiállok Palicsig szivarozás nélkül is.” — Az ám! de „utas tervez, kondoktor végez” oda nem eresztett be, becsapta orrom előtt az ajtót mondván, hogy az „szolgálati szakasz”, — erre azt válaszoltam, hogy „tán tudnék olvasni, vagy mi? A szolgálati szakasz táblája amott van a kocsi elején, ily is már egy ur e szakaszban az ablaknál, ide pedig a „nem dohányzó” táblája van ki-függesztve? — kein pardon.

Nem ért semmit a replika. Kinyitotta azon szakasz ajtaját, ahol már heten ültek, és betuszkolt nyolczadiknak. Most már azután helyen voltunk, mint Dorozsma, azaz, hogy hát bizony még nem voltunk, mert egyszerre csak nyílik újból az ajtó és bujlik be a kilenczedik; azt is közbénk tuszkolták, nem voltunk még elegen, de lett is e tulzufoltságnak, a 26. R. fok melegen szép eredményre. Rendeztünk legott uni sono „verseny izzadást.” Izzadtunk kottából, egész Palicsig; nyertesek lettek a kir. járásbíró és az ügyész. Ezen különben nincs mit csodálkozni, meg aztán könnyű is volt nekik legyőzni a többieket, hiszen állásuknál fogva bevannak gyakorolva az izzadásba, tudják kotta nélkül is, meg aztán iparkodtak is be-ülni, hogy győztesek lehessenek a versenyben. — Vájjék egészségőkre! Azonkívül még más előnyben is voltak feleltünk. A vasut M. A. vasut, ők pedig M. A. tisztviselők, tehát rokonságban vannak. No de azért mi heten sem maradtunk ám hátra. Izzadtunk mi is amugy magyar miskásan, mert bennünket meg évről-évre, mindjobban és jobban tanítgat vasut nélkül is izzadni — az adófelügyelő.

Volt még valami élvezetes, meg komikus is. Ezek egyike az általános lihegés. Karmesterünk nem volt ugyan, hanem a mozdony verte hozzá a „taktust.” Ment is nagyon szívesen, egyikünk sem ejtett hibát, a másik, a komikus pedig az volt, hogy Palicson kiszáltunk, a kalauz felszólította az egyedi maradt kilenczediket, hogy most már — ha tetszik átmeget egy más osztályba, van még hely. Volt neki esze, hogy nem ment.

Még csupán arra vagyok kíváncsi: arra t. i. nem-e zárnak be majd jövő hétfőn egy kupéba tizet? A tapasztaltakból itélve és ha következetesek akarnak maradni, akkor csakugyan így fog történni: „ad majorem vasutyi-i gloriam!”

M. L.

(Port a világ szemébe!)

Az Achilles egyletnek nevezett trupp újra fölütötte fejét. Vezérkolompusok, kinek lelkiismeretét még több el nem számolt tor-naegyleti verseny is terheli, újból szédíti a közönséget és alapatlannal alapatlanaabb versenyhireket bocsát világgá egyes jóhiszemű lapokban. Városunk közönsége már nem igen ül föl az ilyen humbugnak, de a vidék nincs aynynyira tájékozva s ez a nagyképi és nagyhangu reklám nagyon alkalmas a félrevezetésre, a vakításra. Fölhasználják az Achilles urak egyes jobbnevű sportemberek nevét, hogy azzal ékesítsék föl a saját semmisségüket. Hindetnek másodszori bajnok versenyeket, pedig az egylet csak fél éve áll fenn, s köz-tudomás szerint soha szabályszerűleg meg nem alakult, hanem 3—4 bizonytalan jellegű egyén önmagát megválasztotta tisztviselőnek s most „viszik” az egylet „ügyeit.” Legujab-ban a városi tanácshoz fordultak vagy akarnak fordulni, hogy tervezett versenyüket segítse, de elvárjuk a város tanácsától, hogy az előtte is igen jól ismert Szélhámos-kodást nem fogja anyagilag is előmozdítani.

V. S.

HIREK.

A helyettes polgármester ur szives figyelmébe. Néhány „uracs” többnyire nincs, és gyakran kimaradozgat a hivatalból, kiüföföle ürügy alatt. Ha utána nézetni nem kerül, meg fog győződni, hogy a jó urakat oly sűrűn csupán csak a liter foglalja el.

Eljegyzés. Dolnay Antal magy. kir. pénzügyi fogalmazó Budapestén, a napokban jegyet váltott Zárics Sándor helybeli kereskedő szép és finom műveltségű leányával I l k á v a l. A kötéendő szép frigyhez tartós boldogságot kívánunk.

Vermes Lajos lapunk mai számá-ban azt állítja, hogy multkor Sport rovataunkba Vécsei Samu neve Vécsei

helyett nyomdahiából került a szöveg közé. Nem áll. A kézirat megvan, ott Vécsei Samu neve lett írva.

Járda foglalás. A nyári gyakorlatokra bevonult huszárok naponta patkoltatják lovaikat az elszállásolásokhoz legközelebb eső kovácsműhelyekben, mely alkalommal lovaikkal elfoglalják az egész ut mentét, úgy hogy a járókelők kénytelenek esetleg sárban eviczkölve az utca tuloldalára kerülni. Ezen lehetne segíteni, ha a katonák lovaikat az udvarba állítanák fel és egyenként vezetnék patkolásra. — (Bek.)

Botrány a városház udvarán. E hó 22-én a városház udvarán sok mindenféle lim-lomot árvezettek, az árvezéssel azonban oly tisztviselőt bíztak meg, a ki állítólag beszámíthatlan állapotban volt. A jelen-voltak között előbb egy, később más iparos-sal kezdett veszekedni, s ezek egyikét az árvezéstől nemcsak eltiltotta, de biztosokat hozott, hogy az illetőt kivessze. A biztosok látva, hogy a város ura milyen állapotban van, a parancsot nem teljesítették, mi fölött ez még jobban feldühödött, s ha a szerény iparos nem ismerné ezt a közmondást: „az okosabb enged”, még nagyobb skandalum lett volna a jelenvolt tömeg épülésére. Ideje volna, ha azok a városi urak megtanulnák már egyszer, hogy a mi a városé, az nem egyszermiud az övék, s hogy azon a város-házán is nem illik úgy viselkedni, mint a ki saját házában parancsolgat.

Ki ugorjék a kutba? A napokban a helybeli kir. járásbírósnál egy becsület-sértési pert tárgyaltak, melyben panasos képviselője Mamuzsits Agoston ügyvéd volt. Panaszlótként egy magyar polgár szerepelt, s azzal védekezett, hogy a cselekmény el-követésekor nagyon részeg volt. Mamuzsics mogorván rászól panaszlóttra: „hát mért nem ugrott a kutba?” — Erre már replikázott a polgár is imigyen: „Az ur nagyobb dolgokat cselekedett, még sem ugrott a kutba.”

Mai számunk hírdetéseit köztéve „Központi kávéház” megnyitási hírdetményre, mely a diszesen berendezett tágas helyiséggé átalakított kávéház látogatására hívja fel a közönséget, t. olvasóink figyelmét mi is fel-hívjuk.

Palics fürdő-intézetben, az ottani zenészek által minden évben rendezni szokott Anna-bált tegnap tartották meg. A részt-vevők száma nem nagy volt, bár a zenekar töle telhetőleg Szöllősy diszitő mester által felékesített a tánczhelyiséget, s iparkodtak az igényeket kielégíteni. A multság fesz-telen volt, s benyult a késő éjszakába.

1 frt, családjegy 2 frt 50 kr.

Belefut a Palicsba Horn Vilmos a helyben állomásozó gyalog ezred puska-művésze mult vasárnap családostól Szalai kovácsmester családjával együtt Palicsra rá-nudáltak, az egész napot ott töltendők. Ebéd után a család tagok leheverészték. Horn azonban Szalaival csolnakázni ment, és a női uszodától nem nagy távolságra fürdés cél-jából a vízbe ugrott. Horn kitűnő uszó volt, és miután fel nem bukkot, Szalai azt vélte, hogy a víz alatt valamerre elszökött. Jó idő vártatra keresésére indultak, de nem talál-ták, másnap csákányokkal kutatták a tó fe-nekét, de hasztalan, míg 3-ad napra a víz hulláját felvetette. Halálát görcs okozhatta, de lehetséges az is, hogy örvénybe került. A hatóság azt a helyet, hol a vízbe ugrott intő példaul magas karóval kijelöltette. A szerencsétlen ember férfi kora derekán 35 éves korában halt el, nőt és 2 árvt hagyva maga után. Temetése katonai pompával és nagy részvét mellett ment végbe. — Béke hamvaira.

Tűzesetek. E hó 22-én délelőtt 7 $\frac{1}{2}$ 10 órakor tűzet jeleztek, a tűz a III. körben, Jaramozov Básoknak az udvarában összetakolt szalmájába ütött ki, melyet elhamvasztott. — Ugyanezen délután 5 órakor pedig id. Mi-kuska Lukács VII. köri lakosnak az udvar-ban elhelyezett 2 boglya szénája égett el. A tüzoltók idején megérkeztek és a tüzet el-fojtották. Ez esetek alkalmat szolgáltatnak arra nézve, hogy rendőrségünk figyelmét új-ból felhívjuk, a külső városok szük udvaraiban összehordott könnyen éghető anyagok eltávolítására.

Faschó Moys Sándor belügyminisz-teri tanácsos és Kállay Albert főispán folyó hó 26-án a városi hivatalok és közigazgatás megvizsgálása végett városunkba érkeztek. A főispán a délutáni 1 órai vonattal Sze-gedről, a miniszteri tanácsos pedig az esti 10 órai vonattal Zomborból jött; a pályá-háznál Kertész Nándor helyettes polgármes-ter, Szighy tanácsnok, Piukovits József or-szágos képviselő és dr. Guly György bizott-sági tag fogadta őket. Másnap délelőtt 10 órakor vette kezdetét a hivatalos vizsgálat. A miniszteri tanácsos Kertész Nándor hely-polgármester kalauzolása mellett, a főispán Macskovits Titusz főmérnök, Szighy Jó-zsef tanácsnok és Piukovits József orsz. kép-viselő kíséretében sorra megvizsgálta a hi-vatalos helyiségeket s alaposan informáltatta magát az azokban elhelyezett ügyosztályok-ról és a tisztviselők teendőiről, a hivatalso-

bákat általában szükeknék és szélszerűen beosztásuknak nyilvánította. A vizsgálat mai nap folytattatik s befejezte után a miizsteri tanácsos még ma el fog utazni.

Érdekes ereklyék birtokbba jutott a szabadságharc idejéből Szántay Lajos bátyánk neje. Mikor Bogdánovits István fivére, budapesti ügyvéd elhalt, hagyatékában a következő ereklyék találhatók: a) két zászlódarab (selyem), az egyik közepén nemzeti színű szalag; b) egy db „Geleitschen“ keltező Komaromban, 1849. okt. 1-én; c) Komaromban megadásának feltételei Haynau aláírásával; d) Klapka György tábornok napi parancsa 1849. okt. 3-ról. Budapest főváros tanácsa ezeket Szántaynének, mint fivére örökösének megküldötte.

Bács-Almás község előjáróságának f. hó 26-án 1483. sz. a. a szabadkai városi tanácshoz intézett átrata szerint, a folyó hó 24-én volt óriási vihar által az ottani központi épületeken okozott károk helyreállítása körül kőműves és ácsmunkásokra nagy szükség van; minélfogva a vállalkozni szándékozók felhivatnak, hogy eziránt az almási községhezánál mielőbb jelentkezzenek.

Öngyilkosság. Dungszerzki Antal, 50 éves kőműves-mester e hó 24-én a nagy zivatar kitörése alatt szállójában egy nagy diólára felakasztotta magát. Holttestét a kórházba szállították s bouczolás után konstataálva letr, hogy tettét elmezavarban követte el. Neje kívül egy 10 éves fia maradt.

Megégett gyermek. Basics Palkovics Simon 3. kör lakos 3 éves fia Mátyás 22-én a déli órákban, míg szülei munkában voltak megégett. A szerencsétlen kised pajtásával cigarettára akart rágyújtani, a gyújtásról azonban szoknyája lángra lobbant és őt is menthetlenül elhamvasztotta.

A dinnye idény beálltával, a piac körül telteesebb helyeken ugyancsak díszlik az aszalt dinnyemag, külsőösen a kir. törvényesek mögötti ház egész vonalán, a cserépedényesek utcájában, a Teleki-tér körül. Az egyik főorvos ha kinéz ablakán, egész halmaz rondaság ölik szemébe, a másik főorvos naponta arra jár-ke és nem tűnik tel előttük e csunyaaság, legalább is azt kell hinnünk, különben mint az egészség őreinek, elsősorban nekik volna éppen kötelességük a tisztaságot helyreállítani. Hát mit szólunk arról a kövezetre és utközepére kidobott sok dögről? csak a napokban is panaszkodták, hogy a Kálvária átellenében járdán egy döglött eb tovább két hétnél fertőzette maga körül a levegőt. Ezen a türehtlen állapotokon nincs a ki segítséges nálunk.

Egy utcai tragédia. P. Zs. helybeli fiatal ember f. hó 25-én déli 12 órákor, annak öröme, hogy a m. kir. kuria 6 hónapi fogságtól felmentette, annyira leitta magát, hogy a lábán nem tudott állni. Leteküdt tehát a takarékpénztár háta mögötti hűvös helyen és elaludt. Csendes álmát azonban megháborította sógora, de majdnem megkeresülte a jó akaratot, mert P. Zs. revolvert rátorított elő és sógorára lött. Szerencsére nem talált senkit. Nagy viaskodás támadt. A sógor P. Zs. kezéből a revolvert kicsavarta és a többi golyót a levegőbe lötte. A lövöldözésre jöttek a rendőrök, P. Zs.-t megfogták a városházára akarták vinni, de nem bírták vele, míg később őcsce P. L. jött és harmadmagával a takarékpénztári épületbe vitték, honnan ipa bérkocsin haza vitette. A csaknem öntudatlan ember még otthon is azzal fenyegetődött, hogy mindnyájukat agyolövi és ő is meg akar halni. Meg is halt aztán lövés nélkül, — elaludt s csak a másnapi világoosság adta vissza az életnek és családjának.

Gyönyörű bariton hang. Ifj. Vojnics hajdu Bela, 17 éves ifjocuz oly gyönyörű bariton hanggal rendelkezik, hogy ha a Conservatóriumba kerülhetne és hangját kimüvelné, eddig páratlan baritonistává válhatnék. Jelenleg a kaurormesterséget tanulmányozza.

Lumpózius vagabundus, vagy a három jó madar czég alatt nagyot mulatott 3 fiatal ember tegnapi éjjel. Volt pénz bőven, jutott boldog boldogtalannak. Hogy honnét került a mulatásra, elmondjuk. K. A. helybeli fiatal embert ugyanis meghatalmazta édes atyja, hogy 150 frt házbérlt vegyen fel. A fiu e megbízatásban pontosan eljár, amennyiben a pénzt fel is vette. Két jóbarátja P. J. és P. K. kinezelve, hogy a pajtásnál vastag a bugyelláris, felkérték, fizetne ebben a kutyá megleben egy-egy spriczert. K. A. jószívű pajtás aztán maga is szomjas volt, minden nógatás nélkül kötélnek állott. A spriczert után literék következtek, aztán jött a rézbanda, mire a jólelkű pajtás annyira kedvre kapott, hogy nem is gondolt arra: vajjon a pénz nem kellene hazavinni? pedig már meg is virradt. Világos nappal pedig nem is illik az utcán berugott állapotban tántorogni, tanácsot ültek a jóbarátok és közmegegyezéssel elhatározták, hogy kirándulnak Palicsra s megtoldják az éjszakát még vagy 12 órával.

Szüleinek fülébe jött, hogy a fiu nagyon költelezik smikor megtudták hogy a trifolium egy fiakkeren a rézbanda pedig külön két fiakkeren kipurított a hűsbe, anya is utánnuk sietett s vigkedvű fiát Palicsra csakugyan megta találta. Az egyik jóbarát P. K. ekkor már elbandukált gyalogosan hazafelé, mert részeg fővel is gyauitotta, hogy talán még sem illet a pajtást ennyire berántani. A másik jóbarát P. I. és még egy pár új pertu pajtás azonban még mindig folytatták a tegnapi napot. Feltrombitálták az egész Palics környékét. Az anya kérdésére, hogy: „hol a pénz?“, a fiu röviden azt felelte: „kincs nincs.“ Az anya azonban megmótoztatta feltalált kedves gyermekét, amikor is kitűnt, hogy a fiu még nagyon is lelkiismeretes volt, mert a felvett 150 frtból nem költött el többet, csak — 75 frtot.

Közegészség szempontjából felhívjuk a városi főorvos figyelmét arra, hogy az utcai közutak kitisztításáról haladéktalanul gondoskodják. Kánikulában vagyunk már, és a szemetes, büdös vizü kutak még az idén nem voltak kitisztítva.

A természettudományi társulat f. évi június hó 26-án tartott rendkívüli ülésében 270 új rendes tagot választott; ezek közül Szabadkáról 39-et, névszerint Decsi Dezső gyógyszerész, Fratricsevits Péter t. p. hivatalnok, Gáli Adolf v. mérnök, Grohmann Vilmos főgymn. tanár, Hofmann György tanító, Horváth Odón v. írnök, Hubay Gyula v. számvizsgáló, Ilgen Ignác adóvégrehajtó, Ivanics Istvan v. fősztámvevő, Jankovics Kázmér v. főügyész, Kertész Sándor v. főorvos, Kopp Etelka polg. tanítóné, Dr. Kormos Géza törv. aljegyző, Krenczein József birt., Kulcsics Illés lelkész, Lázár Ferenc jár. hivatalnok, Lénárd János birtokos, Mamuzsics Antal joggyak., Mamuzsics Benedek f. tanár, Dr. Mamuzsics Bódog ügyvédjelölt, Markovics Sándor f. tanár, Marton Imre pénzügyi fog. Milassin Ignác v. közgyám, Milassin Miklós v. alkaptány, Pertics János ár. ülnök, Pukovics Dénes számtiszt, Prokesh Mihály birt., Reinicz Márk ügyvéd, Ruprecht Alajos tanár, Simcsák Béla lelkész, Székely Simon könyvk., Dr. Sziklai Soma ügyvéd, Thun Agoston v. kertész, Dr. Vojnics Dezső oszt. jegyző, Tipka Antal f. tanár, Szantatics Károly v. hivatalnok, Wébel János f. tanár, Dr. Weisz Ignác kórh. főorvos, Weisz Jakab tanító. Jelenleg tehát a társulat 6692 rendes tagot számlál, kik közül 166 alapító és 137 hölgy.

Mindenféle. A vaskaput az utazó közönség ezental kényelmesebben fogja megtekinthetni, mert a Budapest, Orsova és galaczi postahajók minden szerdán, pénteken és vasárnap Zimonyban megfognak várni a Budapestről esti 9 óra 55 perczkor oda érkező gyorsvonatot. — **A Szalay-utczában,** a tulajdonos háza felett a következő felirat olvasható „Weitzenfeld F. „sü d ö t j e“. — **A budapesti Szt.-Ferenc-rendiek templomából** Mária-Besenyőre 2500 bucsus zárandokolt. — **Kossuth Keresztély** nevű magyar kivándorlót New-Yorkban meggyilkolták. — **Három millió forint** adomány folyt be a mult tanévben Magyarországon, kizárólag társadalmi uton — iskolai czélakra. — **Gróf Péchy Manó** főrendiházi tag és kir. főkamarrás boldogkő-váraljai kastélyában 72 éves korában elhunyt. — **A király jelen** lesz a honvédségnek szeptemberi hadgyakorlatain, melyek T.-Süly és környékén fognak tartatni. — **József főherczeg** a kolozsvári „Nővénytani lapokba“ érdekes czikket irt: „Változások az én fumeikertemben és az ott tenyésztett narancs- és citromfákrol“ czimű felirattal. — **A feketeruhás** asszonyt özv. Telkesyent Margit leánykájával Kis-Körös melletti Páhi községben elfogták és Temesvárra vitték. — **A babona Szt.-Péteren** veszélyes mérveket ölt, a hatóság, csendőrség, egy század katonaság gyengének bizonyult a mozgalom elfojtására. — **A búcsúkra** szeretui járó nép, erővel szentté akar tenni egy kutat. — **Vendég.** Vendéglős ur, a sertéskaraj nagyon kicsi; nálunk nagyobbakat adnak. Vendéglős: Akkor önküél bizonyára a sertések is nagyobbak. — **A debreczeni dalegylet** Marosvásárhelyt fényes sikerű hangversenyt rendezett, mely tisztán 674 frtot jövedelmezett, és az E. M. K. E. vagon-alapjának gyarapítására fordított. — **Paks** a tűzvész áldozatául esett. Elhamvadt 471 ház és ugyanannyi melléképület. Leégett a huszárkaszárnya is, és részben rombadőlt. Több présház. Legtöbb házból kiégett minden butor, az evőeszközök őszeolvaadtak. Több ember megégett. A kárt 300,000 frta teszik. **Tusowszky lovag** nyug. magyar kir. honvédszázados 64-ik évében meghalt Budapestben. A boldogul 48—49-ben Bem alatt mint százados több csatában kitüntette magát. — **Dr. Samassa** egri érsek, a nagylelkű főpap ismét 70,000 frt jótékony alapítványt tett. 40,000 frtot az egri egyházmegyei lelkészek, s 30,000 frtot az egri egyházmegyei néptanítók fölségelésére. — **Végzetes kacsázás.** Hadházán egy gazdaember kacsát lött, mely a vízbe esett. A vadász bement a vízbe utána, de szerencsétlenségére, mert a

vizbefult. — **Nyári grófnőtől** Bécsben a pályaudvaron egy kézi táskát elloptak, mely két 10,000 frtos takarékpénztári könyv és 300 frt értékű négy melltűt tartalmazott. — **Apahidán** a községi ut mellett 4 cigány a föld alatt egy ölnyi mélységben 2 drb több 100 lat súlyú ezüst kancsót, tömör váll- és kardiszeket s ugyanilyen aranyrudacsokkákat, lánczokat medaillonhoz hasonló, kisebb-nagyobb nyeregzserszám ékítményeket talált. Ezek állítolag a népvándorlás korából származnak és 8000 frt körüli értéket képviselnek. — **Végzetes fegyvervizsgálat.** Kecskeméten egy önkéntesnek sehogy sem akart elsülni a pisztolya. Sárkány József fiatal honvéddudagy az önkéntesnek magyarzgatá, hogy miként szedje ki a töltényt a forgópisztolyból, mire az elsült, s a lővés a hadnagy mellén keresztül hatolt. Életben maradásához alig van remény. — **Uj tüzoltó egyletek.** Az alföldön Tégláson, Hadházon, Szoboszlón, Bősörményben tüzoltóságok alakultak, melyek a vészek alkalmával dicséretesen működnek. **Hódmező-Vásárhelyt** Ritt János 78 éves asztalos-mester felakasztotta magát. — **Bácsmege** aispánja Schmauz Endre néhány hétre a stóoszi fürdőbe utazott. — **Topolyán** a szép Ettinger Gizellát közelebb oltrához vezette dr. Fischer Miksa aulfalvi orvos. — **Zentán** egy szép reményekkel kecsegtetett fiatal ember ifj. Papp János technikus 22. évében meghalt. — **Ada-Moholyra** e hó 20-án robogott be az első gőzmozdony. Moholyon fényes fogadtatási ünnepséget rendeztek. — **Válás-ok.** Ugyan miért akarnak elválni? Hisz önök mindig jól éltek! Igen, de a gazdám, a báró, elválk a feleségétől, és a báróné a feleségemet magával akarja vinni szobaleányának. Igy hát nekünk is válnunk kell. — **Furfangos hitelező.** Egy jókedvű társaság ült együtt. A mulatozás folyamán egy tréfárol ismert komikus feláll, s megindultan jelenti a társaságnak, hogy egy szegény kollegája beteg és nélkülözésekkel küzd. Indítványozza tehát, rendezzenek gyűjtést számára. Pár percz alatt 50 márka gyűlt be. A komikus átveszi a pénzt s ily kiált fel. No most a gazember még csak öt márkával tartozik nekem, azt elengedem. Az illető kollega persze nem volt beteg. — **Ludasy** komáromi táncz- és illemtanár csárdás párbajra hivta ki versenytársát, Majorossy Lajost, és miután ez ajánlatát nem fogadta el, újóki provokálta, hogy tanítványa egyikével álljon ki versenyre, különben táncziuasnak nevezi Majorosyt.

Nyiltér. *)

Szabadka, 1889. július 26.

Tisztelt Szerkesztőség!

A „Szabadság“ f. é. 889. július 21-iki számában és több vidéki és sport lapban nemes ügyünket szolgáló rovat alatt az „Achilles-Sport-Egylet“ versenyzottsága részérol a Palicson f. évi aug. 4. és 11-én tartandó versenyekrol egy közlemény jelent meg, melyben Vécsei Samu ur, mint Tomcsák Gusztáv bajnok jelöltnek, méltó ellenfele van föltüntetve, továbbá mint a „Mungó“ uszó társaság tagj; mindkét kitétel irodai tévedésen és sajtó hibán alapszik; tény az, hogy Wécsey Sándor hirneves és kiváló sportsmaun (Budapestrol,) mint elismert kitünő uszó több ízben tudomásunkra juttatta öhaját a palicsi uszóversenyben résztvehetni.

Az is tény, hogy helyb. sport irodánk által fent említett közleményben Hirt Pál neve előtt pontosvesszőt (;) használt, minek kimaradása okvetetlenül sajtó hibá.

Hisz a sport világban köztudomásu dolog, hogy a Mungó uszó társulat rendkivül zárt és aristokratikus jellegű és kezeinkben levő évi kimutatásból közölhetjük, hogy sem nem dr. Vécsei Samu (szabadkai ügyvédjelölt ur) nem tagjai.

A „Mungó uszó társulatra még fölem-lithetjük azt is, hogy jelenleg az ország legjobb uszóit (gentleinan amateur) sorolja tagjai közzé, és bárkinek diszere válhat, ha a „Mungó“ társulat tagja lehet.

Dr. Vécsei Samu urat biztosítjuk, hogy mindazon lapokban, hol fent említett sport czikkünk megjelent a kellő információt és helyreigazítást megtettük.

Kérjük tehát a lapokban megjelent kitétel, nem saját „személyére“ vonatkoztatni. Tisztelettel az „Achilles-Sport-Egylet“ verseny bizottság irodája nevében

Vermes Lajos.

*) E rovat alattiakért nem felelős a Szerk.

Vasuti közlekedésünk.

(Uj menetrend. Érvényes 1889. június hó 1-től.)

Szabadka—Szeged.

Szabadka indulás 5.11,* 2.35, 5.10, 6.32,* 7.40.*
Palics 5.32,* 2.51, 5.29, 6.49,* 7.59.*
Horgos 6.19, 3.22, 7.21.*
Szeged érkezés 7.00, 3.53, 7.52.*

Szeged—Szabadka.

Szeged 8.01, 12.90, 8.45.*
Horgos 8.35, 12.34, 9.36.*
Palics 9.07, 1.05, 6.00,* 8.10,* 10.17*
Szabadkára érkezés 9.22, 1.20, 6.17,* 8.30,* 10.36.*
(Szabadkán, Szegeden vendéglő az állomáson).

Szabadka—Baja.

Szabadka indulás 5.45,* 2.45.
Csikéria 6.32, 3.20.
Bács-Almás 7.18, 3.52.
Bikity-Borsód 8.02, 4.26.
Baja érkezés 8.52, 5.02.

Baja—Szabadka.

Baja indulás 10.25, 6.50.*
Bikity-Borsód 11.05, 7.51.*
Bács-Almás 11.45, 8.47.*
Csikéria 12.10, 9.21.*
Szabadka érkezés 1.240 , 10.00.*

Szabadka—Eszék—Villány.

Szabadka (vendéglő) indulás 5.34,* 2.10, 6.37.*
Tavankut 6.09, 2.50, 7.01.*
Bajmók 6.40, 3.19, 7.20.*
Nemes-Militics 7.25, 4.12, 7.49.*
Zombor 8.03, 5.00, 8.09.*
Prigl.-Szt.-Iván 8.36, 5.35, 8.29*
Szónta 8.55, 5.57, 8.42.*
Gombos (vendéglő) 9.11, 6.16,* 8.53.*
Dálja (vendéglő) 3.07,* 11.29, 10.10.*
Bród 4.29.*
Eszék (vendéglő) 1.47, 4.38,* 7.50.*
Villány érkezés 3.47, 6.25,* 9.19.*

Villány—Eszék—Szabadka.

Villány (vendéglő) indulás 7.05, 1.08, 9.20.*
Eszék (vendéglő) 3.46, 11.31,* 5.05.*
Bród érkezés 10.34,* 4.29.*
Dálja (vendéglő) indulás 5.55,* 3.08.
Gombos (vendéglő) 6.24,* 7.08, 9.15.
Szónta 7.21, 9.34, 6.46.
Prigl.-Szt.-Iván 7.34, 9.54, 7.09.*
Zombor 8.00, 10.49, 8.10.*
Nemes-Militics 8.14, 11.13, 8.38.*
Bajmók 8.49, 12.00, 9.37.*
Tavankut 9.04, 12.22, 10.02.*
Szabadka (vendéglő) érkezés 9.27, 12.55, 10.42.*

A vonat csatlakozik Szabadkán Budapest, Belgrád, Baja és Szeged felé.

Budapest—Zimony—Belgrád.

Budapest indulás 2.35,* 8.00, 2.40, 9.40.*
Kis-Köröse érkezés 4.31,* 11.04, 4.52, 1.48.*
Szabadka érkezés 5.44,* 1.02, 6.12,* 4.24.*
Szabadka indulás 5.30,* 1.46, 6.26,* 5.24.*
Csantavér 2.11, 6.16.
Topolya 2.34, 6.59, 6.48.
Hegyes Feketehegy 2.56, 7.16,* 7.20.
Verbász Kula 3.16, 7.30,* 7.46.
O-Kér 3.34, 7.44,* 8.15.
Kiszács 3.51, 8.38.
Ujvidék (vendéglő) 7.40, 4.19, 8.21,* 9.17.
India (vendéglő) érkezés 5.21, 9.05, 10.38.
Zimony érkezés 8.59, 6.20,* 9.45,* 11.55.
Belgrád érkezés 9.09, 6.45,* 10.05,* 12.30.

Megjegyzés: Az esti 6 órátl reggeli 5 óra 59 perczig terjedő éjjeli idő csillaggal van jelölve.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: SZALAY LÁSZLÓ A.

1514/1889. eln. szám. 1—1

Arlejtési hirdetmény.

A magy. kir. igazságügyminiszteriumnak folyó évi július hó 15-én 25965. szám alatt kelt rendelete alapján a **Szabadkán emelendő törvénykezési épület és fogházépítkezési vállalat**ra arlejtés hirdettetik, melyre nézve a tervrajzok, költségvetések és az építési feltételek a szabadkai kir. törvényszék elnöki irodájában a szokott hivatalos órák alatt betekintheők.

Ezen 1891. évi június hó végéig befejezendő építkezés költségei következőkép vannak előíranyozva:

1. a törvénykezési épület . 132,856 frt 28 krral
2. a fogház . 139,346 frt 38 „
3. a fűtés-berendezés (forróvíz fűtésre) . 13,255 frt 14 „

Összesen 285,457 frt 80 krral.

Az 1. és 2. alatti munkálatokra csak általános vállalkozók versenyezhetnek, a kik ezen munkálatokat együttesen teljesíteni ajálkoznak, s akik azt, hogy szakképzett és gyakorlati tudomásu nem volna — hatósági bizonyítvánnyal igazolni tartoznak.

A 3-om alatti munkálatra csak gépészmérnöki üzettel bíró versenyzők pályázhatnak.

A versenytárgyalás a szabadkai törvényszék elnöki helyiségében **1889. évi augusztus hó 24-ik napján d. e. 10 órákor** fog megtartatni, a mely napig és óráig vállalkozni kívánók részéről az általános építési feltételeknek megfelelően kiállított s 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok a fentebbi költségelőirányzat 5%-ának megfelelő bánatpénzzel a törvényszék elnökénél annál bizonyosabbán beadandók, mert később érkezett ajánlatok visszautasítottak.

Az ajánlatok lezárt pecséttel ellátott borítékban fogadtatnak el a következő külső megjelöléssel: „Vállalati ajánlat a szabadkai törvénykezési építkezésre.”

A törvénykezési és fogház helyiségekre vonatkozó költségvetések példányai a szabadkai kir. törvényszék elnökénél páronként 5 forintjával a vállalkozni öhajtok által megszerezhetők. Szabadkán, 1889. július hó 24-ik napján.

Péchy Aurél
kir. törvényszéki elnök.

69 1889. szám. 1-1

Árverési hirdetemény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a b-almási kir. járásbíróság 2134 1889. számú végzése által a *b-almási lakótelep* javára *Veichand György és társai* ellen 700 frt tőke. emek 1889. évi április hó 20. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 43 frt perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósági legfeljebb és 544 frt 59 kros beszállított gabona, lovak, sertés, hordók és butorból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a b-almási kir. járásbírószági 2204. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis

B-almáson Veichand György lakásán teendő eszközzésére *1889-ik évi augusztus hó 1-ső napjának délelőtti 9 órája* határidőül kütöztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az előtérvezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhívom mindazokat, kik az előtérvezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdeteménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt B-almáson 1889-ik évi július hó 13. napján.

Pállhamer Antal
kir. bír. végrehajtó.

Árverési hirdetemény.

Alulírott zárgondnok által közhírré tétetik, hogy a szabadkai kir. járásbírószágnak a f. évi 11337. sz. a. kelt zár alatt rendelő végzése folytán *néhány Merlojevics Mária* hagyatékához tartozó örökösök részére, *Merkojics János* elleni a szabadkai 2292. számú tjkönyvben felvett 17394. és 16610. hr. számú veresési szálláson zár alá vett gabonaneműekből s pedig: 95 és fél körösz zab, 54 körösz árpa, 57 és fél körösz zab, és 5 és fél lánz kukoriceza termés nyilvános árverésen folyó évi *augusztus hó 1-ső napján délelőtti 9 órákor* a helyszínén eladatni fognak, hová a

venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett gabonaneműek a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett leütetni fognak. Szabadkán, 1889. július hó 24.

Vujics Tivadar,
zárgondnok.

Árverési bérbeadási hirdetemény.

Alulírott zárgondnok közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbírószágnak f. évi 6917. számú végzésével *Milosevics Miklós és társa* ellen a szabadkai ker. és iparbank javára elrendelt zárlat alkalmával zár alá vett 5156. és 5157. hszámu házbirtokok f. évi július hó 24-től kezdődő *1890. évi ápril 24-én* végződő időtartamra nyilvános árverésen alulírott ügyvédi irodájában 6. kör. 41. sz. augusztus 1-én d. e. 8 órákor bérbeadatnak. Kiküldési ár 80 frt. A bérösszegek negyedévenkénti előleges részletekben fizetendők. Bővebb értesítést zárgondnok ad. Szabadka, 1889. július 26.

Dr. Körtvélyessy Mór
zárgondnok.

Árverési hirdetemény.

Alulírott zárgondnok közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbírószágnak f. évi 6354. számú végzésével a *szabadkai ker. és iparbank* részére *Nagy Kis Teleki Ferenc* ellen foganatosított zárlat alkalmával bírói zár alá vett, 91 hold 254/1600 □-öl földön termelt buza, árpa és zab keresztekbe rakva ugyszintén lábbon levő kukoriceza és egyéb termények a helyszínén nyilvános árverésen *f. évi július hó 30-ik napján d. e. 9 órákor* eladatnak, hová a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy a termékek a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatnak. Szabadka, 1889. július 25.

Dr. Körtvélyessy Mór
zárgondnok.

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Szegeden

ad. 14456.

1-1

Pályázat.

A m. kir. államvasutak szegedi pályaudvarán *júlyó évi szeptember hó 30-án* megüresedő vendéglői üzletnek bérletére ezennel nyilvános pályázat nyitattik.

Felhívom ennél fogva mindazokat, kik az emített üzletet bérbe venni kívánják, hogy szabályszerűen bélyegzett s kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat a m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségéhez sürgősen nyújtsák be.

A bérleti feltételek nevezett üzletvezetőség III. (forgalmi) osztályában tudhatók meg.

Szeged, 1889. évi július hó 17-én.

Az üzletvezetőség.

Árverési hirdetemény.

Alulírott zárgondnok közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbírószágnak f. évi 6355. sz. végzésével a szabadkai ker. és iparbank javára *Milosevics Miklós és társa* ellen fogantatott zárlat alkalmával bírói zár alá vett a szabadkai 6646, 14399, 4928. sz. tjkben felvett ingatlanokon termelt 14 körösz árpa 103 körösz buza, 28 körösz zab és 5 lánz kukoriceza a helyszínén — suplyáki csárdánál — *júlyó évi augusztus hó 1-én* délután 3 és fél órákor ugy a szabadkai 4928. tjkben felvett szőlőtermény a helyszínén — majsai szőlő — *július hó 29-én* délután 3 órákor nyilvánosan eladatnak. Hová a venni szándékozók ezennel meghívom azzal, hogy a termények legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatnak.

Szabadka, 1889. július 25.

Dr. Körtvélyessy Mór
zárgondnok.

Eladó ház!
VI. kör, Petőfi-utca 85 szám alatti házam szabadkézből eladó
Milkó Salamon.

Kávéház megnyitás.
Tisztelettel tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy diszesen berendezett
kávéházi helyiséget
Kossuth-utca, Dimitrievits-féle házban
Központi Kávéház
ezim alatt f. évi augusztus hó 3-án megnyitandom, mely alkalomra a n. é. közönség szives pártfogását kérem.
Tisztelettel
ROSENBERGER L.
kávéháztulajdonos.

Legjobb asztali- és üdítőital.
Hazánk legkedveltebb
savanyuvize
ÁGNES FORRÁS.
A MOHAI
mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.
Ő felsége József főherceg, és ő felsége Milán szerb király
— asztalán rendszer itatul szolgál. —
Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is ép úgy mint hazánkban általánosan a kolera megbetegedés ellen **prophylacticus** gyógyszernek bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztóink, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógy-célokra, vagy tisztán mint asztalivizet előszeretettel használják, kérjük azt rövidtve
ÁGNES.
forrás néven kiszolgáltatni. — A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szives jóindulatába ajánlv. maradtunk teljes tisztelettel
az **ÁGNES-forrás** kutatkezelősége Mohán.
Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.
Országos főraktár
ÉDESKUTY L.
m. kir. és szerb kir. udvari ásványviz-szállítónál
BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.
Borral használva kiterjedt ledveltségnek örvend.
Szabadkán kapható: Farkas József, Frank Sándor, Illgen Ágoston, Stojkovits Dóme és Sugár Manó uraknál.